

במסדרון מאיים

מאת [סמדר שפי](#)

התערוכה "מרחב ביניים", המוצגת במוזיאון פתח תקוה, תוהה על יחסי מרחב אישי, ציבורי ווירטואלי ועל אמנות כקליפה, מגינה ואוטמת

מתוך "חוזרת בעוד 5 דקות" של אורית אשרי

תצלומים: סטודיו ורהפטיג-ונציאן

מצבי ביניים הם המצבים המעניינים ביותר. הכל בהם פתוח, ה מותר וזווית הראייה עדיין לא התקבעה. התערוכה "מרחב ביניים", המוצגת במוזיאון פתח תקוה, תוהה על יחסי מרחב אישי, ציבורי ווירטואלי ועל אמנות כקליפה, מגינה ואוטמת. היא מציעה אפשרות לחשוב על עצמנו כבין המרחבים, הסימונים, החלוקות, ואינה גולשת לעיסוק קונקרטי בגבולות ובחומות; עיסוק המניב אמירות שיש להשמיען בחיים הפוליטיים אך באמנות הן נהפכו שחוקות, ולפחות עד כה לא נראה שהובילו לפעולה.

12 אמנים ישראלים ובינלאומיים

משתתפים בתערוכה ובוחנים את המרחב בעבודות וידיאו, מיצב ואדריכלות. רשימת המשתתפים רעננה. "אל השיכחה", העבודה המרכזית המגדירה את החלל, שייכת לצמד האדריכלים-האמנים ניצן סט ורפאל כהן, שכמעט לא הציגו עד כה. ליאב מזרחי הוא אמן צעיר בראשית דרכו שהציג באחרונה ברחובות, ונטי שמיע עופר עושה כאן מה שבתחומים אחרים מכנים קאמבק (הרקדנים המשתתפים ביצירת המחול "טטריס" של נועה דר רוקדים בתוך החלל שיצרה). רות כהן-גת מציגה יצירה מרשימה; ואורית אשרי, אמנית ישראלית שחיה בלונדון, מציגה כאן עבודה טובה.

בתערוכה גם מציגים עפרי כנעני ונדב ויסמן המוכרים יחסית, והאמנים הבינלאומיים גולסון קרמוסטפה מאיסטנבול, אדריאנה לארה ממקסיקו סיטי ושויה אזארי מניו יורק - שלושתם מציגים עבודות וידיאו.

התערוכה בנויה כחלל משובש. צופה שלא יסתקרן ויקרא את הכיתובים, ימצא את עצמו מתהלך במה שיכול להיתפש כמין עבודה כוללת, מכילה, המקבילה החזותית לאופרה שנתפשת כאמנות טוטאלית. סט וכהן בנו מה שנראה כמסדרון ביתי בקנה מידה של דירה ישראלית ישנה. האסוציאציה המיידית היא לתערוכה "לינה משותפת", שבה עיצב האדריכל חגי תמיר מעין פרוזדור בבית ילדים שממנו נפתחו חדרים. אבל עד מהרה מתברר שזו יצירה כמעט הפוכה, משום שהמסדרון כאן רק יוצר אשליה של חדרים. הוא יוצר פינות, מכיל ארונות עקרים, מגביל את נקודת המבט ומפריד בין עבודות. האוצרת דרורית גור-אריה כתבה על החלל, בצדק, שהוא "אקראי ומאיים בו זמנית".

שמיע עופר מציגה שורת עבודות שבהן בולט הסגנון המובהק שלה,

עבודה של נטי שמיע עופר

שמתאפיין ביופי חלק וקר שנדמה רעיל. בעבודה שלה עם חומר, יהיה זה לבד, שטיח, זפת או תריסי פלסטיק, היא תמיד פועלת בתוך החוקים שלו, בתוך תכונותיו. היא אינה מנסה לחולל אלכימיה אך מבליטה פנים נסתרות. ערימת זפת נוצצת כגבעת יהלומים שחורה, גלי לבד נדמים כחומר חזק, כגלי אסבסט מאיימים.

יש ביצירתה הד לאמנים כמו גל וינשטיין המוקדם מאוד (בקוביית התריסים שחודי אזיקונים שחורים בולטים מהם), הילה לולו לין ואפילו משה נינו. בשם ההקבץ, "מושבה", מובלעות אסוציאציות ישראליות מאוד, לצד אסוציאציה למושבת עונשין.

אחד החלקים היפים ביצירתה הוא קיר נמוך עשוי לבני סיליקט. כל לבנה מכוסה בסריג לבן, כמשחק אבסורדי של פנים וחוץ. הלבנים תוחמות באופן חלקי 24 שקי פסולת שבקרקעית כל אחד מהם פיסת שטיח בלויה. שמיע עופר נוגעת כאן במהותם של השטיחים כמסמני מקום, אך גם כתמונת עולם, כמפה.

השטיח המפורק הוא ספק ניסיון סימון (כמו קרטון של הומלס), ספק אופציה נסתרת של תקווה, גם כי בתוך דופן הסלים היא תפרה מנורות, כשביב של אור. התעתוע בין תקווה לחידלון מאפיין את יצירתה של שמיע עופר. בעבודה אחרת היא הציבה גיליונות גדולים של לבד גלי בהיר בין שני קירות. העבודה מתקשרת ליוזף בויס, שטיפל בלבד כחומר שמתייחס למוות וגאולה, והשפעתו - 20 שנה אחרי מותו - עדיין עצומה.

רית כהן-גת מציגה את "Joony Joony", מיצב סאונד סוחף. בחלל צר וגבוה כמסדרון נשכח היא תלתה וילונות סרוגים ארוכים בסגול עמוק עם דוגמה של מעוינים. הווילונות כבדים, נמרחים על הרצפה, וברקע סאונד של שירת מקוננות פרסית. כהן-גת אמנם חושפת את מנגנון האבלות שנעשה כריטואל, אך המנגנון עובד - השירה מרגשת והחלל הוא כמו ספו של מסע רוחני. זו יצירה הנוגעת בקשר האנתרופולוגי שבין אמנות לאמונה; האמנות כמעשה שנועד להכניס סדר בעולם בלתי מובן. כהן-גת מיעטה מאוד להציג עד כה, ויש לקוות שאחרי היצירה החזקה הזאת היא תהיה נוכחת יותר.

הצגת העבודה של אורית אשרי, "חוזרת בעוד 5 דקות", בחלל מרתף המוזיאון היא הברקה. בחלל טרם נעשה שימוש ועומדים בו פסלי דיוקנאות מהמחצית הראשונה של המאה הקודמת, פני מנהיגים שנשכחו שנעשו על ידי פסלים ששמותיהם אינם אומרים היום דבר כמעט לאיש. בתוך החלל הזה מוקרן מיצב הווידאו של אשרי, שבו נראה בחלקו הראשון אוצר הבא לסטודיו ומוצא בו פתק מהאמנית כי מיד תשוב. בחלק השני האוצר מספר לזוגתו על הביקור ואומר כי האמנית לא שבה. יש כאן עיסוק בשני חללים - בסטודיו של אשרי ובחלל המוזיאון; שני מקומות שההתרחשות בהם פשוטה לכאורה, אך למעשה היא צופנת מורכבות וכליון.

"מרחב ביניים". אוצרת: דרורית גור-אריה. מוזיאון פתח תקוה (רח' ארלזורוב 30). שעות פתיחה: ימים שלישי וחמישי, 16:00-20:00; ימים שני, רביעי, שישי ושבתי, 10:00-14:00. עד 16.9

